

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกันทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน การดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยอย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดวิเคราะห์ วิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อที่แสดงออกถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรมและวรรณกรรมล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติ ควรแก่การเรียนรู้ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทย ตลอดไป (กรมวิชาการ. 2545 : 3)

ผู้ที่มีทักษะภาษาไทยดีเด่นสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความคิดความเข้าใจและแสวงหาความรู้ในการศึกษาวิชาสาขาต่าง ๆ ได้นอกจากนี้การเรียนการสอนในกลุ่มประสบการณ์อื่น ในระดับประถมศึกษาจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้นส่วนหนึ่งย่อมขึ้นกับทักษะทางภาษาของนักเรียน การเรียนการสอนภาษาไทยจึงควรที่จะปลูกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่า มีความรู้ ทักษะ และ เจตคติที่ถูกต้องทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาตนและสังคม (กรมวิชาการ. 2538 : 1) จากความสำคัญดังกล่าวหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จึงกำหนดให้ภาษาไทยอยู่ในกลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือในการใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การติดต่อสื่อสาร เป็นเครื่องมือของการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลิน และประกอบอาชีพ การเรียนการสอนภาษาไทยจึงมุ่งเน้นให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษา ทั้งในด้านการฟัง พูดอ่าน และเขียนตามควรแก่วัย เน้นความเข้าใจ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ และมีเหตุผล (กรมวิชาการ. 2545 : 3-6)

ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยที่ผ่านมา ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งส่งผลกระทบต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยยังไม่เป็นที่น่าพอใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ยังมีปัญหาเรื่องการสะกดคำผิดในเรื่องสระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์

สูงมาก ทำให้มีปัญหาอื่น ๆ เช่น ปัญหาตัวครูผู้สอน ครูภาษาไทยบางคนยึดหลักเกณฑ์ทางภาษาอย่างเคร่งครัดจนไม่ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง จึงทำให้ขาดการสอนที่ดี มีประสบการณ์ในการสอน ไม่เพียงพอทำให้นักเรียนเบื่อภาษาไทย ไม่เห็นความสำคัญของคุณค่าทางภาษาไทย นอกจากนี้ยังเกิดปัญหาที่เกิดจากตัวนักเรียนเอง เช่น ไม่ชอบครูภาษาไทย ไม่เห็นความสำคัญและคุณค่าของภาษาไทย ตลอดจนไม่รู้จุดหมายที่แท้จริงในการเรียนภาษาไทยว่าจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร (เรวดี อาษานาม, 2537 : 317-321) ซึ่งปัญหาดังกล่าวควรได้รับการแก้ไข โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวครูผู้สอนควรมีการศึกษาหาวิธีที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพ ให้ทั้งความรู้ ให้ทักษะและความสนุกสนานไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งการเรียนการสอนในปัจจุบันได้มีการพัฒนาขึ้นตามกระแสสังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ การเรียนการสอนในยุคใหม่นี้ครูยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2545 มาตรา 22 ที่กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาว่า “การจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” โดยมุ่งให้นักเรียนแสวงหาความรู้ และการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุดและให้นักเรียนรู้จักการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีความรับผิดชอบสูง มีความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ อ่อนน้อม ไม่เห็นประโยชน์ส่วนตัวมากเกินไป รู้จักการเสียสละแบ่งปันให้แก่ผู้ที่คือโอกาสแนวทางหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติ คือการนำเอาสื่อคอมพิวเตอร์มาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน ซึ่งคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจะเป็นบทเรียน โปรแกรมที่ได้ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนแต่ละคนได้ประสบผลสำเร็จในการเรียน โดยอาจใช้เวลาในการเรียน ในระดับที่แตกต่างกันมากบ้างน้อยบ้างตามความสามารถของแต่ละบุคคล (วิชัย ดิษฐระ, 2533 : 146)

คอมพิวเตอร์เป็นสื่อที่ช่วยให้การเรียนมีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในด้านที่สามารถช่วยลดเวลาและค่าใช้จ่าย ส่วนในด้านประสิทธิผล ช่วยทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมาย (สารินทร์ รัศมีพรหม, 2531 : 192) และยังช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษาเป็นรายบุคคล โดยผู้เรียนสามารถที่จะศึกษาได้ตามสะดวก จะเรียนได้เร็วหรือช้าขึ้นอยู่กับความรู้พื้นฐานและความสามารถของผู้เรียนและนอกจากนี้แล้วบทเรียนคอมพิวเตอร์ยังสามารถออกแบบร่วมกับสื่ออื่น ๆ ในสภาพสื่อประสม (Multi Media) ที่ประกอบด้วย ภาพกราฟฟิก ภาพเคลื่อนไหว เสียงที่จะสร้างให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้วยความกระฉับกระเฉง มีความสนุกสนาน ไม่เบื่อหน่ายและก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนได้อย่างแท้จริง (บุญเลิศ ทัดดอกไม้, 2539 : 3)

คอมพิวเตอร์ยังมีความสามารถในการตอบสนองต่อข้อมูลที่ผู้เรียนป้อนเข้าไปได้ในทันทีซึ่งเป็นการช่วยเสริมแรงให้แก่ผู้เรียน (กิดานันท์ มลิทอง. 2543 : 243) ประเภทหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ซึ่งกระบวนการเรียนรู้เป็นเรื่องเฉพาะบุคคล การเรียนรู้อาจเกิดขึ้นได้ในหลายสถานการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนรู้ของมนุษย์เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนอง สิ่งเร้าคือข่าวสารข้อมูลที่รับได้ง่าย ผู้เรียน คำพูด ภาษาเขียน รูปภาพ และสื่อการสอนเป็นสิ่งเร้า และการตอบสนอง คือปฏิกิริยาที่ผู้ส่งข่าวสารแสดงออกเมื่อได้รับสิ่งเร้า และผู้เรียนจะต้องรับผิดชอบ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ลำดับการเรียนรู้จะถูกแตกย่อยเป็นขั้นเล็ก ๆ แต่ละขั้นมีการตอบสนองที่ถูกต้องและผู้เรียนจะรู้ผลแห่งการกระทำทันที การรู้ผลการกระทำของตนจะเป็นเครื่องเสริมแรงให้ผู้เรียนเป็นการส่งเสริมการศึกษาเป็นรายบุคคล ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามระดับความสามารถของแต่ละคน ปัจจุบันพบว่า คอมพิวเตอร์เป็นสื่อที่มีคุณภาพ เมื่อมีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอนจะทำให้มีปฏิสัมพันธ์กันได้ในระหว่างผู้เรียนคอมพิวเตอร์ เช่นเดียวกับการเรียนการสอนระหว่างครูกับนักเรียนอยู่ในห้องเรียนปกติ (อรพรรณ พรสีมา. 2530 : 7)

ปัจจุบันสื่อการสอนที่กำลังเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย คือ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer – Assisted Instruction) ซึ่งใช้ตัวย่อ CAI (บุบผา ทัพหิกรณ์. 2539 : 3) ใช้สอนเสริมจากการสอนในชั้นเรียนปกติ หรือให้ผู้เรียนใช้ค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 25) คอมพิวเตอร์กับผู้ใช้เรียนโต้ตอบกันโดยไม่ต้องอาศัยบุคคลที่ 3 เข้ามาร่วม หรือหมายถึงการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการเรียนการสอนในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เช่น สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปศาสตร์ และภาษาไทย เป็นต้น คอมพิวเตอร์เปรียบเสมือนสื่อการเรียนการสอนที่สามารถซ่อนคำตอบ และค้นหาคำตอบได้ดีกว่าสื่ออื่น ๆ บทเรียนคอมพิวเตอร์เป็นบทเรียนที่มีเนื้อหาต่าง ๆ รวมทั้งวิธีเรียน วัสดุวงหน้า มีทั้งระบบภาพและเสียง สื่อประสม หรือ มัลติมีเดีย (Multimedia) มีเนื้อหามากมายสำหรับการสอนเรื่องหนึ่ง ๆ และสามารถโต้ตอบกับผู้เรียนได้ทันทีสะดวกในการแก้ไขข้อผิดพลาดของการเรียนแต่ละครั้งและแต่ละปัญหา นอกจากนั้นยังสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการติดต่อกันระหว่างผู้เรียนด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยผ่านทางสายโทรศัพท์ ผลการเรียนรู้สามารถบันทึกเก็บไว้และเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานได้ ซึ่งบทเรียนคอมพิวเตอร์ อาจหมายถึง สื่อการสอนที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูงทำให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์กันได้ระหว่างผู้เรียนกับเครื่องคอมพิวเตอร์ มีความสามารถตอบสนองต่อข้อมูลที่ผู้เรียนป้อนเข้าไปได้ทันที เป็นการช่วยเสริมแรงแก่ผู้เรียน ซึ่งบทเรียนจะมีตัวอักษร ภาพกราฟิก ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียงประกอบ ทำให้ผู้เรียนสนุกไปกับการเรียน พิจารณาอีกประการ

หนึ่ง บทเรียนคอมพิวเตอร์หมายถึง การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอน การทบทวน การทำแบบฝึกหัด หรือการวัดผล นักเรียนแต่ละคนจะได้นั่งเรียนอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์ เรียก โปรแกรมสำเร็จรูปที่จัดเตรียมเป็นพิเศษ สำหรับการสอนวิชานั้น ๆ ขึ้นบนจอภาพและแสดงผล เรื่องราว โดยเป็นคำอธิบาย รูปภาพ เป็นบทเรียนที่ผู้อ่านผู้เรียนต้องศึกษา แต่ละคนใช้เวลาในการเรียนต่างกัน รองจนกว่าพร้อมหรือเข้าใจดีแล้วค่อยส่งเครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานต่อ หรือ ศึกษาบทเรียนต่อไป (ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2545 : 4)

จากการศึกษาวิจัยของนักวิจัยหลายท่าน พบว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็น เครื่องมือในการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สามารถตอบสนองผู้เรียน ได้เป็นรายบุคคล สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ช่วยให้ผู้เรียน สามารถก้าวไปข้างหน้าได้ตามความสามารถความสนใจ และความพร้อมของ ผู้เรียน (พะเยาว์ เจริญฉาย. 2532 : 22) บทเรียนคอมพิวเตอร์จะช่วยให้คนที่เรียนคืออยู่แล้วเรียน ได้ดียิ่งขึ้น ส่วน คนที่เรียนอ่อนก็สามารถพัฒนามาตรฐานการเรียนรู้ให้สูงขึ้น ได้เวลาที่ใช้ในการศึกษาเนื้อหา เดียวกันจะใช้เวลาน้อยกว่าการเรียนจากวิธีปกติ (สมศักดิ์ จิวัดนา. 2532 : 1) ผลการศึกษา เกี่ยวกับประสิทธิภาพของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ได้ข้อสรุปว่าผู้เรียนที่เรียน โดยใช้คอมพิวเตอร์ ช่วยสอนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเทียบเท่าหรือสูงกว่าผู้เรียนที่เรียน โดยวิธีการสอนแบบ ปกติ โดยใช้เวลาน้อยกว่าและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนในวิชานั้น (นิพนธ์ สุขปรีดี. 2531 : 64)

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งที่กำลังเข้ามามีบทบาท ในวงการศึกษามาก เพราะบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นเทคโนโลยีที่สามารถ ตอบสนองการเรียนรู้ทางด้านความจำและความเข้าใจของนักเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสามารถของตนเอง และเป็นกระบวนการที่มุ่งตอบสนอง ต่อความต้องการในการเรียนแบบรายบุคคล ไม่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างบุคคลของ ผู้เรียน ทั้งทางด้านการเรียนรู้ ซึ่งเกิดจากบุคลิกภาพ สติปัญญา ความสนใจ และพื้นฐานทาง การเรียนรู้ที่แตกต่างกันออกไป ด้วยคุณสมบัติของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่เปิดโอกาส ให้ผู้เรียน ได้มีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียนได้อย่างเต็มที่ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียน ได้มี ส่วนร่วมในการเรียนการสอน และเป็นการสื่อสารแบบสองทาง (Two Ways Communication) ที่ผู้สอนจะได้ รับข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปรับปรุงการเรียน การสอน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีการแบ่งเนื้อหาที่นำเสนอให้ผู้เรียน ได้เรียน

ที่ละส่วน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มั่นคงและถาวร เกิดประสบการณ์แห่งความสำเร็จ ดังที่ นิพนธ์ สุขปริดี (2530, 63 : 65) ได้กล่าวไว้ว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หรือ CAI (Computer Assisted Instruction) เป็นระบบการสอน โดยมีความเชื่อพื้นฐานที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Participate) มีการตอบคำถาม คิดและทำกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการใช้ระบบไมโครคอมพิวเตอร์เป็นสื่อในการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้รับการเสริมแรง (Reinforcement) จากระบบการสอนสามารถบันทึกความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียนแต่ละคนเป็นระยะได้ ทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะเรียนเนื้อหาในส่วนต่อ ๆ ไป นับเป็นก้าวใหม่และโอกาสดีสำหรับการเรียนรู้ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจึงสามารถใช้เป็นสื่อการสอนได้ และช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดี ตลอดจนเป็นสิ่งจูงใจให้นักเรียนสนใจบทเรียนมากขึ้น

ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่างาม ได้ศึกษาข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ย้อนหลัง 3 ปี ของโรงเรียนบ้านท่างาม พบว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 – 2547 นั้นมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 64.93 (วิชาการ โรงเรียนบ้านท่างาม, 2547 : ป.พ. 5) เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่โรงเรียนตั้งไว้ คือ ร้อยละ 75 จะเห็นได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ปัญหาเนื่องมาจากครูขาดสื่อการสอน โดยเฉพาะหนังสือประกอบการสอน แบบฝึกทักษะ และอีกอย่างคือปัญหาที่เกิดกับตัวผู้เรียนเอง ไม่ว่าจะเป็นการขาดทักษะการอ่านและเขียนเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะเรื่องการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ซึ่งนักเรียนมักอ่านและเขียนผิด และนักเรียนโรงเรียนบ้านท่างาม ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะได้เรียนคอมพิวเตอร์พื้นฐานทำให้ นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์ ไม่ว่าจะเป็น โปรแกรม Microsoft Word Microsoft Excel และ Power Point

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะแก้ปัญหาในเรื่องดังกล่าว โดยการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

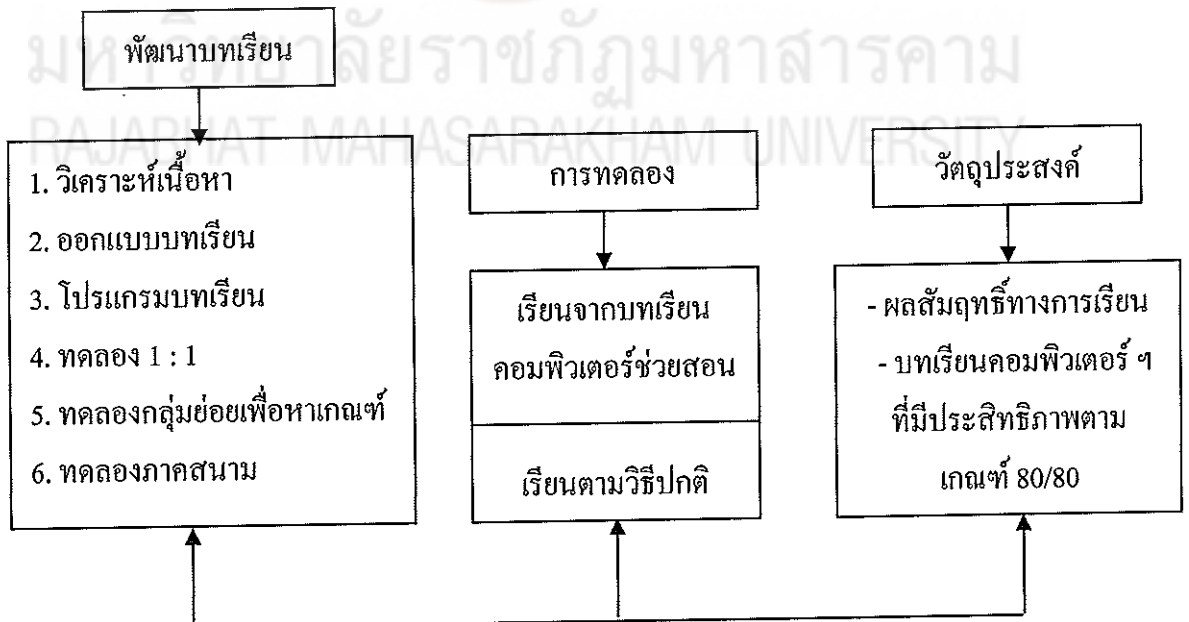
2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลบทเรียนที่สร้างขึ้น
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์และ การเรียนตามปกติ
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนของผู้เรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์
5. เพื่อเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ และการเรียนตามปกติ

สมมติฐานการวิจัย

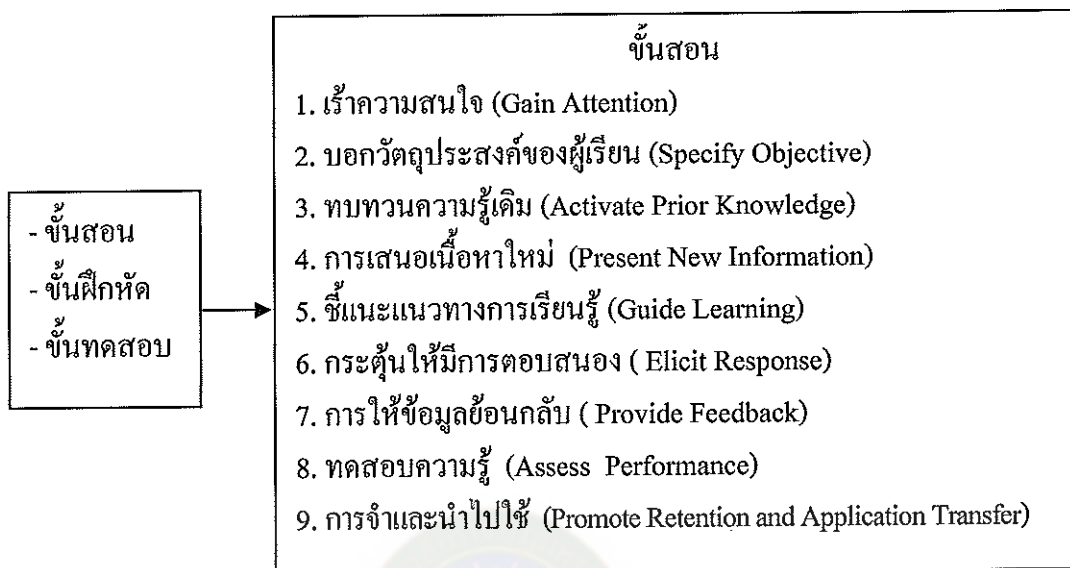
1. นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรง ตามมาตราตัวสะกด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการเรียนตามปกติ
2. นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องการเขียนสะกดคำที่ ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดมีความคงทนในการเรียนสูงกว่าการเรียนตามปกติ
3. นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์

กรอบแนวคิดการวิจัย

1. ลำดับขั้นตอนในการพัฒนาบทเรียนดังนี้

2. หลักการที่ใช้ในการสร้างบทเรียน คือ Learning Cycle ประกอบด้วย

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้ เป็นการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์สำหรับการจัดการเรียนการสอน เรื่อง การเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนในกลุ่มแพด-หนองบัวสิม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 อำเภอคำตากล้า จังหวัดสกลนคร ปีการศึกษา 2548 จำนวน 9 โรงเรียน รวม 13 ห้อง จำนวน 283 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) มาจากนักเรียนโรงเรียนบ้านท่างาม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 20 คน

2. ตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น คือ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา

2.2 ตัวแปรตาม คือ ผลการเรียนรู้ ซึ่งแยกเป็น

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.2 ความคงทนในการเรียน

2.2.3 ความพึงพอใจในการเรียน

3. ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาที่นำมาใช้ในการสร้างบทเรียน คือคำพื้นฐานจากหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานทางภาษา เล่ม 1 และเล่ม 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 800 คำ พิจารณาคำที่เขียนไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดได้ทั้งสิ้น 78 คำ แล้วนำมาจัดเป็นหมวดหมู่ได้ 4 หน่วย คือ มาตราแม่ก มาตราแม่กด มาตราแม่กน และมาตราแม่กบ ใช้เวลาเรียนจำนวน 16 คาบ คาบละ 1 ชั่วโมง แล้วนำมาสร้างเป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน 4 หน่วย แยกตามมาตราตัวสะกด เพื่อให้นักเรียนใช้คำได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง การเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพ และครูสามารถนำไปใช้สอนได้
2. เป็นแนวทางในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในเรื่องอื่นที่เหมาะสม เป็นผลให้เกิดการส่งเสริมการวิจัยด้านบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนต่อไป
3. เป็นแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพของตน และผู้บริหารนำไปใช้ในการกำหนดวิสัยทัศน์ในการบริหารองค์กรต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง บทเรียนเรื่องการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นโดยโปรแกรม Toolbook จำนวน 4 หน่วย

การพัฒนาบทเรียน หมายถึง การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมีขั้นตอนในการพัฒนาดังนี้

1. ขั้นการวิเคราะห์หลักสูตร หมายถึง การวิเคราะห์หลักสูตรการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
2. กำหนดจุดประสงค์ หมายถึง จุดประสงค์ในการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ทดลอง หมายถึง การนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ที่สร้างขึ้น ไปทดลองกับกลุ่มทดลอง คือ กลุ่มเล็ก กลุ่มย่อย แล้วปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และกรรมการควบคุมการสอบวิทยานิพนธ์ นำไปทดลองใช้กับนักเรียนภาคสนาม

หลักการออกแบบบทเรียน หมายถึง การออกแบบบทเรียนโดยยึดทฤษฎีการเรียนรู้แบบ Learning Cycle ตามทฤษฎีของธอร์น ไคร์

ผู้เรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่างาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 อำเภอคำตากล้า จังหวัดสกลนคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 20 คน

ประสิทธิภาพของบทเรียน หมายถึง ความสามารถของบทเรียนในการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการวัดผลการทำงานกิจกรรมระหว่างเรียน

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน 80 ของคะแนนที่นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ถูกต้อง

ผลการเรียนรู้ หมายถึง หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน โดยแยกเป็น

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนของผู้เรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์จากการเรียนภาษาไทยเรื่อง การเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งวัดได้จากการใช้แบบทดสอบที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น

2. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือความคิดเห็นในลักษณะชอบหรือพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

5.3 ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการระลึกสิ่งที่ได้เรียนไปแล้วหรือคะแนนที่นักเรียนทำได้หลังจากที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งวัดหลังจากที่เรียนจบแล้ว 2 สัปดาห์